

første. Hvis da Afskedigelsen fastholdes af de samme Majoriteter, er Læreren færdig. Han gaar saa af med Pension $\frac{1}{3}$ af Aarets Lønning og 6 Ugers Ophold i Skolebygningen og har Ret til at søge Embede andetsteds.

Dette Forslag kan maaske godt vække nogen Uro blandt Lærerne, men det vil, efterhaanden som Tiden gaar, vise sig at være et Forslag, som stiller Lærerne saa frit, som de kunne stilles, og der vil ikke være nogen Fare derved, naar vi komme til Forholdstalsvalg til de to kommunale Forsamlinger. Kom vi ikke dertil, vilde jeg selv være meget betænkelig ved at gaa med, thi da vilde et Flertal kunne skyde en Lærer bort maaske af ret uappetitive Grunde, men ved Forholdstalsvalgmaadens Indførelse baade overfor Sogneraad, Byraad og Skolekommission kan det jo ikke ske. Jeg var i Aftes sammen med Lærerforeningens Bestyrelse, og der var ingen Beklagelse over denne Bestemmelse. Det vil løfte Lærerstandens Anseelse, at en saadan ganske umulig Lærer, der har siddet maaske 10—20 Aar med en tom Skole ganske udenfor sin Opgave og udenfor Befolkningen, forsvinder ganske stille. Det er et gammelt Krav, der allerede 1895 var oppe i Rigsdagen, blev vedtaget af Folketinget, men gik ud i Landstinget. I Lighed dermed er det et gammelt folkekirkeligt Krav, at Sogmenigheden maa kunne skille sig af med en ganske umulig Præst, der staar i en tom Kirke og i det hele slet ingen Gerning har længere. I Folkekirken er det endnu mere hyppigt at se et saa abnormt Forhold udvikle sig. Indenfor Skolen er det dog forholdsvis sjældent, men det kan ske. Jeg har selv kendt enkelte Tilfælde, hvor Læreren har siddet i en ganske tom Skole og af en eller anden Grund været helt udenfor. Maaske denne Paragraf ikke burde træde i Kraft, inden Forholdstalsvalgmaaden var indført. Det kunde maaske let føjes til ved tredie Behandling. Inden den Tid er Forslaget jo ganske vist ikke helt uden Fare.

Jeg skal nu straks være færdig, men forinden blot sige, at Udvalgets Arbejde har gaaet ud paa at naa til en til begge Sider god og brugelig Lov, baade for Læ-

rerne en Lønningslov, de kunde være glade ved, og for Befolkningen en Lov, om hvilken den kan sige: Den giver os ikke alene ny, forøgede Byrder, men den giver os en væsentlig øget Indflydelse paa vor Folkeskole. Og det gælder da navnlig den sidst omtalte Rettighed, at kunne blive umulige Lærere og Lærerinder kvit. Fik vi nemlig en Lov, der alene tilfredsstillende Lærerne, men blev uvenlig modtagen af Befolkningen, var Reformen halvvejs mislykket. Dens lykkelige Gennemførelse hænger sammen med, at den kan virke tilfredsstillende til begge Sider, saa at Samfundet kan sige: De forøgede Byrder have vi dog faaet noget for! Og der er heller ingen Tvivl om, at Lærerne gennemgaaende ville hilse Forslaget med Glæde og sige Tak derfor, selv om der er Punkter som det, jeg nævnte til sidst, der maaske foreløbig kunne skurre i nogles Øren.

Saa er der et Par Ting, jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa, særlig den højtærede Kultusministers. Forskolelærerinderne have i mange Aar, ja, for Resten hele Tiden, siden vi fik Loven af 1899, haft et meget stort Timetal, der er større end de andre Læreres og Lærerinders. De have nemlig ogsaa faaet Haandgerning for de større Pigebørn i Hovedskolen. Hvis det var muligt at indskrænke deres Timetal noget — Smaabørn behøve jo ikke saa mange Timers Skolegang som de store Børn —, saa disse Lærerinder kunde faa en Del af deres Ekstratimer lagte ind under de normale Skoletimer, vilde det være saare ønskeligt for dem, og man kunde bedre forsvare at lade dem blive staaende paa det lille Vederlag af 50 Kr. for Haandgerning i de to Skoler. Jeg haaber, at den højtærede Kultusminister kan rette noget paa dette Misforhold.

Til Udvalget er der indkommet mange Andragender fra pensionerede Lærere, og ærede Medlemmer ville have set, at Mindretallet har optaget dette Spørgsmaal paa Ændringsforslagslisten. Det er nu neppe muligt at løse Pensionsspørgsmaalet samtidig med Lønningsspørgsmaalet. Det vilde kræve en lang og alvorlig Overvejelse, for de andre Etater vilde ogsaa straks melde sig. Men der kunde dog maaske være Anledning til at tænke paa særlig Støtte